

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.IV.30.227/2013/3. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Molnár Gyula ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti székhelyű felperesnek, - az Illés és Sipos Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd dr. Illés Levente) által képviselt **(I.rendű alperes neve, címe)** alatti székhelyű I. rendű és a **(II.rendű alperes neve, címe)** alatti székhelyű II. rendű alperes ellen vételár megfizetése iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2013. április 10. napján kelt 10.G.40.175/2011/111. számon hozott ítéletével szemben az alperesek 112. számú fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, és az I-II. rendű alperest egyetemlegesen terhelő marasztalás összegét 11.360.664,-(Tizenegymillió-háromszázhatvanezer-hatszázhatvannégy) Ft-ra és ennek az elsőfokú bíróság ítéletében írt mértékű és tartamú kamatára leszállítja.

Az I. és II. rendű alperest terhelő elsőfokú eljárási költség összegét 300.000,- (Háromszázezer) Ft-ra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi felperest, fizessen meg az I-II. rendű alpereseknek 15 napon belül 140.000,- (Egyszáznegyvenezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az I. rendű alperes integrációs pulyka hizlalási tevékenységet folytatott, melynek keretében 6 hetes előnevelt növendék pulykákat helyezett ki a vele szerződéses viszonyban álló - **(település 1.neve), (település 2.neve), (település 3.neve), (település 4.neve), (település 5.neve), (település 6.neve)** településen lévő – vállalkozóknak a hizlaláshoz szükséges takarmány előfinanszírozása mellett. Az elszámolás a hizlalás végén a pulykák vágásra történő leadását követően történt. Az alperesek folyamatosan nyomon követték a nevelési folyamatot. A termelés végső eredményét a leadási súly és a fajlagos takarmányfelhasználás határozta meg (1 kg élő súly előállításához felhasznált takarmány kg).

A felperes és I. rendű alperes 2009. október 26-án szállítási szerződést kötöttek, melynek keretében az I. rendű alperes, mint megrendelő részére a felperes a megrendelő igényeinek megfelelő, a szerződés 1. számú mellékletében megadott beltartalmú pulykatáp szállítására vállalkozott. A felek rögzítették, hogy a szerződés szerinti teljesítési helyen három mintát vesznek, minden minőségi kifogás alapját a fent leírt minta képezheti. A szerződés 4. pontjában rögzítették, amennyiben a felek minőségi kifogás esetén megegyezni nem tudnak, úgy a mintákat az MGSZH Élelmiszer- és Takarmánybiztonsági Igazgatóság Takarmányvizsgáló Nemzeti Referencia Laboratóriumába küldik vizsgálatra. A vizsgálat eredményét mindkét fél perdöntő tényezőként elfogadja, a vizsgálat költségét a vitában vesztes fél viseli. A II. rendű alperes az I. rendű alperes tartozásáért készfizető kezességét vállalt.

A felek 2010. január 15-én a szerződést módosították, megállapodtak, hogy a takarmányba további 1 % olaj kerüljön bedolgozásra külön díjazás (1,65,-Ft/kg táp + ÁFA) ellenében.

Az egyes szállítások során a szerződés szerinti mintavételek megtörténtek, a vizsgálatok elvégzése céljából az MGSZH Központi Laboratóriumába azok elküldésre kerültek.

A 2010. június 23-án az MGSZH Központi Laboratóriumban történt vizsgálat során megállapították, hogy a beküldött 40 db tápminta zsírtartalma kevesebb volt a megadotthoz képest, értéke 0,6-2,6 %- közötti volt, a 40 db minta összesen 568 tonna takarmányt reprezentált.

A külön megállapodás szerinti + 1 %-os olaj bedolgozása a leszállított tápba elmaradt.

Az I. rendű alperes a leszállított táp ellenértékét tartalmazó számlák egy részét, összesen 20.557.330,-Ft-ot hibás teljesítésre hivatkozással nem fizetett meg.

A felperes által szállított, a szerződésben előírtnál alacsonyabb zsírtartalmú takarmány fogyasztása során az I. rendű alperes által kihelyezett állatok fejlődése megtorpant, nem érték el az elvárt testtömeget, többlettakarmányozás mellett is alacsonyabb lett a vágási súlyuk, a mellfilé kihozatali élősúly csökkent. A takarmány hibája miatti többlettakarmány felhasználás a **(település 2.neve), (település 5.neve), (település 6.neve), (település 3.neve), (település 4.neve), (település 1.neve)** településeken tartott állatok tekintetében 53.319 kg volt, mely 63,78,-Ft/kg takarmányáron 3.400.686,-Ft többlettakarmányozási költséget jelentett az I. rendű alperesnek. Az elvárttól elmaradó mellfilé kihozatal miatti elmaradt haszna az említett telepeken 4.066.700,-Ft volt.

Az I. rendű alperes által végeztetett takarmány vizsgálatok 661.800,-Ft költséggel jártak.

A felperes keresetében vételár megfizetése jogcímén 20.557.300,-Ft tőke és annak 2010. szeptember 13. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres összegének megfelelő mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni egyetemlegesen az alpereseket.

Az alperesek kérték a kereset elutasítását. Állították, hogy a felperes a Ptk. 305. § (1) és (3) bekezdésében foglaltak alapján hibásan teljesített, a hibás teljesítés kapcsán az olajbedolgozottság hiánya miatt 533.740,- kg takarmányt érintően 1,65,-Ft/ÁFA /kg, összesen 1.067.480,-Ft árszállítási igényt terjesztettek elő, továbbá a hibás

Gf.IV.30.227/2013/3. szám

teljesítéssel okozati összefüggésben keletkezett károkat kérték beszámítani. A többlettakarmány felhasználás miatti kárt 11.560.205,-Ft, a mellkihozatali veszteség folytán beállott kárt 8.335.248,-Ft, a granulálási költséget 100.000,-Ft, míg a tápvizsgálatok költségét 661.800,-Ft-ban határozták meg.

A felperes kérte a beszámítási kifogás elutasítását hivatkozva arra, hogy a felperesi magatartás az alperesi oldalon bekövetkezett kárral nem áll okozati összefüggésben, az I. rendű alperest a hizlalás oldaláról ért kár a saját hibájából ered, másrészt a kár bekövetkeztét is vitatta, mert az alperes a többlettakarmány felhasználás és mellfilé kihozatal számításánál „elvárt” mennyiséggel, becslésen alapuló kimutatásokkal számolt.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az I-II. rendű alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 15.677.741,-Ft-ot, és ennek 2010. szeptember 16. napjától járó késedelmi kamatait, ezt meghaladóan a felperesi keresetet elutasította. Az ítélet indokolása szerint a felperes, valamint az I. rendű alperes között a Ptk. 379. §-ában foglalt szállítási szerződés jött létre, a Ptk. 380. §-a szerint a szerződés tárgyát képező táp összetételét, minőségét az I. rendű alperes határozta meg. A perben beszerzett szakértői vélemények arra a megállapításra jutottak, hogy mind a Magyar Takarmánykódex, mind pedig az EK előírásainak nagyrészt megfelelt a vita tárgyát képező táp, a nyers zsír érték szerint. A vizsgálati módszereknél azonban ellentmondás alakult ki a felek között. A szakértői vélemény rögzítette, hogy az A vagy B típusnak nevezett módszerek között nincs akkora – 10 %-os – eltérés, mint amelyet az MGSZH közölt, csupán 1 %-on belüli különbség mutatkozott **(szakértő személyneve)** szakértő szerint. Ebből eredően a zsírtartalom 1,5 %-os eltérését tekintette hibás teljesítésnek. A szakvélemény kimutatta az összefüggést a túréshatáron belüli zsírtartalom eltérés és a mellfilé kihozatali veszteség között a felperesnek kedvezőtlen 40-60 %-os arányban. A szakvélemény alapján nem volt betudható teljes egészében a veszteség a pulykák előnevelésének technológiájában kimutatott hibák, a betegségeknek, vagy az antibiotikus kezeléseknek. A bíróság nem fogadta el azon felperesi védekezést, miszerint a szakvélemény ezen a téren téves következtetésre jutott volna, megállapította, hogy a hibás teljesítéssel okozati összefüggésben az I. rendű alperesnek kára keletkezett. A Ptk. szerint a kártérítés mértéke a kár nagyságához igazodik, mely a ténylegesen felmerült kár és az elmaradt haszon, valamint a kár elhárítása enyhítése körében felmerült költségek együttes összegéből tevődik össze. A Ptk. 355. § (1) bekezdése szerint a felperes teljes kártérítés fizetésére köteles. A bíróság álláspontja szerint a vizsgálandó kérdés az volt, hogy a felperesi hibás teljesítés folytán megvalósult többlettakarmány felhasználás mellett – mellfilé kihozatali veszteség nélkül – milyen termésmennyiséget hoztak volna az állatok, és abból mennyi tiszta haszna származott volna az I. rendű alperesnek. A bíróság **(szakértő személyneve)** igazságügyi szakértő kiegészített szakértői véleménye alapján megállapította, hogy a többlettakarmány felhasználás 3.400.686,-Ft összegű, a mellkihozatali veszteség

miatti kár 4.066.700,-Ft, a felmerült vizsgálati költség 661.800,-Ft, így mindösszesen a

felmerült kár 8.129.186,-Ft, melynek 60 %-át, azaz 4.877.500,-Ft-ot számíthat be az I. rendű alperes a felperessel szemben fennálló követelésébe.

Az alperesek fellebbezésükben elsődlegesen kérték az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését. Hivatkoztak arra, hogy az elsőfokú bíróság ugyan **(szakértő személyneve)** szakértő szakvéleménye alapján döntött a többlettakarmány felhasználási költségről, a mellkihozatali veszteség és vizsgálati költségről, azonban a szakértő által megállapított költségek 60 %-át rendelte beszámítani a felperesi követelésbe. Az elsőfokú bíróság egyrészt alaptalanul hivatkozott a szakvélemény megállapítására, másrészt jogellenesen járt el.

1.) A többlettakarmány felhasználás miatti kár összege tekintetében **(szakértő személyneve)** szakértő 2012. június 20. napján kelt és a 84. számú jegyzőkönyvben foglalt kiegészített szakértői vélemény 7-9. oldalain tételesen végigértékelte az egyes állományokat, és tételesen, állományonkénti bontásban rögzítette, hogy a többlettakarmány hány %-át fogadja el olyan alperesi veszteségként, amely a felperesi hibás teljesítéssel összefügg. Ezt összegezte a szakértő alapszakvéleménye 9. oldalán és pontosította a 84. számú jegyzőkönyvben. Ekként a nemeskoltai állomány esetében 52.720 kg többlettakarmány 60 %-át, 31.632 kg-ot, a felsőcsatári állománynál 17.658 kg többlettakarmány 60 %-át, azaz 10.577 kg-ot, a magyarszececsődi állomány tekintetében a 12.840 kg többlettakarmány 80 %-át, 10.272 kg-ot, míg a soltikápolnai állomány esetén 15.878 kg-ot tartott elfogadhatónak, ezért a szakértő által értékelt mennyiség összege (korrigálva a **(település 5.neve)**ra -8.000 és **(település 6.neve)**re -7.040 kg takarmánnyal) összesen 53.319 kg, mely a 63,78,-Ft/kg-os árral számolva adta a 3.400.686,-Ft-os kárösszeget. A megállapított összeg tehát nem az összes többlettakarmány költsége, hanem a szakértő által elfogadott, a felperes hibás teljesítése okán az I. rendű alperesnél felmerült kár. Az elsőfokú bíróság tehát tovább nem csökkenthette volna a szakvéleményre hivatkozással a többlettakarmányozás miatt megállapított kárösszeget.

2.) A mellkihozatali veszteség folytán beállott kár tekintetében a szakértő szakértői véleményének 10. oldalán tételesen kimunkálta, hogy az alperesi, jelen perben releváns, veszteség mértéke 4.066.700,-Ft. Az elsőfokú ítélet tehát ezen kárösszeget tovább már nem csökkenthette volna a szakértői véleményre hivatkozással.

3.) A felek között létrejött szállítási szerződés VI/4. pontja rögzíti, hogy a vizsgálat költségét a vitában vesztes fél viseli. Az ítélet aggálytalanul megállapította, hogy a felperes hibásan teljesített, tehát a vizsgálat teljes költségét neki kell viselnie, így nem helytálló az ítélet azon rendelkezése, miszerint a költségnek csak a 60 %-a terhelhető a felperesre.

4.) Az olajbedolgozottság hiánya tekintetében a szakértő megállapította (szakértői vélemény 4. oldal, illetőleg a szakértő 2013. január 27-i beadványa első oldal), hogy az olaj bedolgozása a felperes által szállított tápba nem történt meg. Ennek ellenére a bedolgozás költségét a felperes számláiban szerepeltette. Ezen felperesi igénynek jogszabályi alapja nincs, így 1.067.480,-Ft a felperes által nem igényelhető.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének

helybenhagyását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és abból helyes következtetést vont le. A széleskörű bizonyítási eljárás lefolytatását követően a bíróság a beszámításról a szakértői vélemény alapján határozott. A bíróságnak két kirendelt szakértő és két magánszakértő véleménye állt rendelkezésére, és helyesen, a kirendelt szakértők véleményére alapította ítéletét, elsősorban **(szakértő személyneve)**éa. A szakértők megállapították, hogy az ellentmondásos, feltételezéseken alapuló, az állatok irreális, biológiájával össze nem egyeztethető, valótlan adatait bocsátották az alperesek a per során a szakértők rendelkezésére. A bírósági eljárás során kiderült, hogy az előnevelés során, amikor még a felperes nem szállított tápot, igen sok negatív hatás érte az állatállományt. Ilyen negatív hatás: az olcsóbb takarmánysor etetése, az alperesek által előnevelt pulykák mintegy 20 %-os előnevelési súlytól való elmaradása, nagyszámú elhullás, technológiától való eltérés (indítótáp etetés hiánya), túltartás, állomány szintű betegségek megjelenése. Ezek és esetleg utólag még fel sem deríthető negatív hatások voltak azok, amelyek döntően befolyásolták a hizlalást. Ha az alpereseket egyáltalán kár érte, akkor ezek a tényezők voltak a kár okozói, nem a néhány tápnál határértékeken belül jelentkező zsír hiánya. **(szakértő személyneve)** igazságügyi szakértő a többlettakarmány felhasználásnál a 3.400.686,-Ft összeget becsléssel határozta meg 89. számú iratában, mely összegnek 60-80 %-os mértéke tekintetében állapította meg a felperes kárfelelősségét. A bíróság a szakértő által meghatározott összeg 60 %-át tartotta reálisnak és 2.040.412,-Ft beszámítása mellett döntött. A két, perben kirendelt igazságügyi szakértő között ellentét alakult ki **(szakértő személyneve)** 60-80 %-os kárfelelősségről, míg **(szakértő 2.személyneve)** 50 %-os kárfelelősség mértékről nyilatkozott. A bíróság tehát szakértői vélemény alapján határozta meg a 60 %-os mértékben a kárfelelősség mértékét. A mellfilénél jelentkező beszámítási összeg megállapítása kizárólag alperesek által kirendelni kért **(szakértő személyneve)** szakvéleményén alapul. Mivel az alperesek által megjelölt beszámítási igény 77,-Ft-os különbséggel azonos a felperesi követeléssel, a felperesi álláspont szerint az alperesek beszámítási kifogásukkal nem a felperes által esetlegesen okozott kárt kívánták kompenzálni, hanem az alperes által elszállított és a felhasznált takarmány vételárának megfizetésétől próbálnak szabadulni. Az alperesek a kárt kizárólag a saját maguk által összeállított, senki más által nem ellenőrizhető, és meg nem érthető könyvelési adatok alapján állították össze. A bíróság jogszerűen és megalapozottan döntött a peranyag teljes ismeretében a 60 %-os kárszámítás mellett.

Téves az alperesek az olajbedolgozottság hiányára való hivatkozása is. **(szakértő 2.személyneve)** igazságügyi szakértő alapszakvélemény 4. oldal 4. bekezdése szerint a receptúra már tartalmazta a plusz 1 % gyártó által bedolgozandó zsírt olaj formájában. Az alperesek egy olyan A/8. alatt csatolt beadványukra (2010/22. számú teleplátogatási jegyzőkönyv) hivatkoznak, mely hitelesnek nem tekinthető, de ez a jegyzőkönyv sem mondja ki a bedolgozott olaj hiányát. **(szakértő személyneve)** igazságügyi szakértő a feltett kérdésre úgy válaszolt, hogy a takarmányvizsgálati eredmények alapján a plusz olaj bedolgozására nem lehet következtetni (105. számú irat első oldal). Ebből azonban a

felperes álláspontja szerint a bedolgozás hiányára sem lehet következtetni.

Az alperesek fellebbezése részben alapos.

Az alperesek fellebbezésükben helyesen hivatkoztak arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélezése alapjául minden tekintetben elfogadta **(szakértő személyneve)** igazságügyi szakértő véleményét, mégis a többlettakarmány felhasználása, a mellkihozatali veszteség miatti és a vizsgálat költség kapcsán keletkezett kár tekintetében anélkül tért el a szakértő megállapításaitól, hogy ezt részletesen megindokolta volna. Helytálló a fellebbezés abban is, hogy az olajbedolgozottság hiánya miatti díjleszállítási igényt a bíróság nem találta alaposnak, ennek azonban nem adta indokát.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében foglaltakkal szemben egyértelműen megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság döntését mindenben az általa aggálytalannak tekintett szakértői véleményre alapította, ez a kifejezett megállapítás szerepel az ítélet indokolásának 8. oldal 2. bekezdésében is.

A többlettakarmány felhasználása miatti hibás teljesítéssel okozott károk összegét **(szakértő személyneve)** szakértő a véleményében az egyes telepeket külön-külön vizsgálva állapította meg. A szakmai szempontból releváns valamennyi körülmény értékelése után a szakértő becsléssel határozta meg azt az arányt, amelyet a teljes kárból a felperes a hibás teljesítése miatt viselni tartozik. Az 55. számú szakvéleményben a *többslet takarmány fogyasztás* miatti kárt a szakértő – telepenként – 60 illetve 80 %-ban javasolta meghatározni, és részletesen kimunkálta a számításának megfelelő kárösszeget is. A szakértői vélemény 89. számú módosítását is figyelembe véve a szakértő által a felperes terhére értékelt kár összege 3.400.686,-Ft volt.

A szakértő a részletesen feltárt és körültekintően értékelt körülmények ismeretében a szakmailag elvárható és ehhez képest mutakozó *mellfilé kihozatali veszteséget („különbözet”)*, amely a felperes hibás teljesítésével okozati összefüggésben állt elő, 4.066.700,-Ft-ban határozta meg.

A bevizsgált minták tekintetében megállapította továbbá a szakértő a hiba teljesítéskori fennálltát, azt, hogy „ezen minták *olajjal való kiegészítése nem történt meg*” (55. számú szakvélemény 4. oldal).

Később a mintával reprezentált teljes takarmánymennyiség vonatkozásában megerősítette ugyanezt: „A takarmány-vizsgálati eredmények alapján a „plusz olaj bedolgozásra” nem lehet következtetni” (105. számú szakértői válasz).

Amennyiben a reprezentatív minta nem igazolja az olaj bedolgozását, a teljes tételre megállapítható a hibás teljesítés ténye, ennél fogva az árleszállítási igény 1.067.480,-Ft tekintetében jogoszerű.

A *vizsgálat költségét* a szállítási szerződés VI/4. pontja rendezi arra az esetre, ha a felek között a hibás teljesítés kérdésében vita keletkezne, a szerződés értelmében a vitában vesztes fél viseli a költségeket. Mivel a bíróság bizonyítottan találta a felperes hibás teljesítését, így a szerződés fenti rendelkezése értelmében ebben a részben is, 661.800,-Ft tekintetében megalapozott volt az alperes beszámítási kifogása.

1.)	3.400.686,-Ft
2.)	4.066.700,-Ft
3.)	1.067.480,-Ft,
4.)	<u>661.800,-Ft</u>
	9.196.666,-Ft.

A felperes által követelt és nem vitatott 20.557.330,-Ft vételár követeléssel szemben áll a 9.196.666,-Ft, a kettő különbözete 11.360.664,-Ft.

Az ítéltábla a részben megalapozott alperesi fellebbezésre tekintettel az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és az alperesek marasztalását 11.360.664,-Ft-ra és ennek az elsőfokú ítéletben írt mértékű és tartamú kamatára leszállította.

Mivel a pernyertesség aránya megváltozott, a részben eredményes fellebbezésre figyelemmel az alpereseket terhelő elsőfokú eljárási költség összegét az ítéltábla leszállította 300.000,- Ft-ra. A felperesnek járó elsőfokú eljárási költség a 101.256,-Ft előlegzett szakértői díj és 900.000,-Ft lerótt illeték alapján – az 55 %-os pernyertességre figyelemmel – 550.000,-Ft, továbbá a pernyertesség arányában 100.000,-Ft ügyvédi munkadíj. Az alperesek javára értékelte a bíróság az előlegzett szakértői díj 60 %-át, mely 350.000,-Ft, figyelembe véve azt is, hogy a beszámítási igény jogalapját érintő bizonyítás eredményes volt.

Egyebekben az ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Az ítéltábla a másodfokú eljárási költség megállapítása során figyelemmel volt arra, hogy az alperesek fellebbezésükre leróttak 1.254.300,-Ft fellebbezési illetéket, pernyertességük 28 %-os, ezért megilleti őket a lerótt illetékből 350.000,-Ft, és a pernyertesség alapján számított ügyvédi munkadíj 130.000,-Ft. A felperesnek járó munkadíj 340.000,-Ft a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, és (5) bekezdése alapján, így a felperest a különbözetként jelentkező 140.000,-Ft másodfokú eljárási költség megfizetésére kötelezte.

S z e g e d, 2013. december hó 2. napján

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó sk.	Dr. Dobler László sk.	Dr. Bánfalvi-Bottyán Csilla sk.
a tanács elnöke	táblabíró	táblabíró